

Pietne spomienky na hrdinov SNP

August na Slovensku patrí už tradične ucteniu si pamiatky padlých, ktorí v Slovenskom národnom povstaní bojovali za našu slobodu počas najhroznejšej vojny na svete. Naša úcta patrí aj všetkým tým, ktorí sa do bojov na život a na smrť zapojili a mali šťastie, že prežili.

Organizátormi pietnych spomienok sú Oblastná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) a Základné organizácie SZPB, ktorým pomáhajú obecné a mestské zastupiteľstvá.

V podtatranskom regióne si výročie SNP pripomenú:

Celoslovenské oslavy
BANSKÁ BYSTRICA - 29. 8. 2022

Oblastné oslavy SZPB
PODBANSKÉ - 27. 8. 2022
o 10.00 h, organizuje obec Važec

Obecné a mestské oslavy
VERNÁR - 27. 8. 2022
od 15.00 h do 19.00 h

zapálenie vatry
28. 8. o 10.00 h Kolvač
KALIŠTE - 13. 8. 2022
TELGÁRT - 10. 9. 2022
ukážka bojov
KRPÁČOVO - 20. 8. 2022
LIPT. TEPLÍČKA - 28. 8. 2022
SVIT - 29. 8. 2022
KEŽMAROK - 28. 8. 2022
VEĽKÁ LOMNICA - 26. 8. 2022
POPRAD - 26. 8. 2022

JAZDA SLOBODY 2022

Okrem miest a obcí v našom regióne, ktoré si budú pripomínať 78. výročie Slovenského národného povstania, Občianske združenie BRAT ZA BRATA pripravilo Jazdu slobody 2022 po pamätných miestach v mestách a obciach Slovenska, ku ktorej sa môže pripojiť každý občan Slovenska.

25. 8. 2022
Bratislava - 18.00 h
26. 8. 2022

Trnava - 10.00 h
Trenčín - 13.00 h
Lietavská Lúčka - 15.30 h
Žilina - 18.00 h
Stráňavy - 19.00 h

27.8.2022
Banská Bystrica - 10.00 h
Rimavská Sobota - 13.00 h
Šumiac - 15.30 h
Revúca - 17.00 h

28.8.2022
Košice - 11.00 h
Dargov - 14.00 h
Bačkov - 15.00 h
Michalovce - 17.00 h

29.8.2022
Dukla, Poľsko - 10.00 h
Dukla, Slovensko - 13.00 h
Svidník, Červená Armáda - 15.00 h
Svidník, L.Svoboda - 17.00 h

PODTATRANSKÝ KURIÉR

SPOLOČENSKO-EKONOMICKÝ OBČASNÍK

ROČNÍK 12

Číslo 5

29. júl 2022

Batizovské pirohy najlepšie navaril Klub žien

Oblúbenou letnou akciou v Batizovciach nielen pre domácich, ale aj návštevníkov z blízkeho či širokého okolia, je už veľa rokov súťaž vo varení pravých batizovských pirohov. Tohto roku sa „kuchári“ stretli tretiu sobotu v júli, aby si preverili kulinárske zručnosti pri varení tejto obľúbenej pochúťky Slovákov.

Amfiteáter pred hotelom Guľa sa opäť zaplnil stánkami súťažiacich, ktorí majú už po celé roky rovnaký „dress code“ a už z diaľky ich dokážete rozlíšiť, kto za koho „kope“.

Deväť tímov sa rovnako, ako po iné roky, s vervou pustilo do škrabania zemiakov, zapálenia ohňa pod kotlíkmi, rezaniu slaniny, neskôr valkania cesta, príprave plnky, samotného plnenia a varenia pirohov. Samozrejme, nemohla chýbať ani výborná nálada, úsmevy, smiech a vtipky, ktoré už tradične túto súťaž sprevádzajú a ktorá je práve pre svoju atmosféru veľmi priateľská pre účastníkov a rôznorodé publikum súťaže. Aj keď vždy ide hlavne o udržiavanie tradícií a spolupatričnosť, preda len nechýba aj zdravá rivalita medzi súťažiacimi družstvami. Veď na „ich“ pirohoch, ktoré sú vospolok batizovské, si okrem odbornej poroty mohli pochutnať aj návštevníci podujatia.

A aké sú to tie tradičné batizovské? Pirohy obsahujú zemiakovú plnku a sú posypané

slaným tvarohom a slaninkou.

Každý tím sa na súťaž dôsledne pripravoval, čo sa odrazilo aj na záverečnom hodnotení poroty. Rozdiely v bodovom hodnotení boli minimálne a tak sa o 2. a 3. miesto delili dva tímy. Výherným tímom sa stala už stálica súťaže - Klub žien, druhé miesto získali Machri a Elita a na tretom mieste sa umiestnili Folkloristi a Heteše. Tohto roku hodnotila kvalitu pirohov, ale aj vizuálnu stránku jedla, porota v zložení JUDr. Gabriel Bodnár, Ing. Daša Vojsovičová, Ing. František Lizák, Ružena Varholiková, Tomáš Tejbus, predseda poroty, profesionálny kuchár.

Organizátorov (Obec Batizovce a Komisia športu a mládeže pri OcZ), veľmi teší záujem všetkých zúčastnených o túto akciu a zachovávanie tradícií v podtatranskej obci Batizovce.

Vítazky - členky Klubu žien v Batizovciach povzbudzoval aj starosta obce Gabriel Bodnár, primátorka Svitu Dáša Vojsovičová a, samozrejme, domáci i návštevníci obľúbenej kulinárskej súťaže.

Tajomná Levoča

Tento rok si konečne môžete užiť festival Tajomná Levoča 2022 tak, ako ho poznáme spred dvoch rokov. Uskutoční sa v dňoch od 18. do 20. augusta a v jeho rámci je pripravený aj Karpatský remeselný trh v dňoch 19. - 20. augusta.

Už vo štvrtok je naplánovaný koncert vežovej hudby a krst knihy Levoča a okolie nielen z neba. O 18. 30.h sa predstaví ľudová hudba Stana Baláža a o 20.30.h scénický program inšpirovaný kultúrou a módou renesancie V hodvábe a zlate.

Piatok opäť začne o 11. h koncertom vežovej hudby, Tajomnou záhradou a predstaví sa vám Taký svet, živé sochy, kopa, Hrdza, Peter Bič Project a King Light disco show.

V sobotu je na programe koncert vežovej hudby, Tajomná záhrada, Ondrej Kandráč, Cigánski Diabli, Kali, Tina a Wallky.

Počas troch dní sú pripravené sprievodné aktivity ako je Tajomná záhrada plná zábavy pre najmenších, Planetárium, disko, medzinárodný festival vežovej hudby, výstavy v Galérii mesta Levoča a vo veži Baziliky a iné. (red)

ANGELA FRANTIŠKOVÁ pre POPRAD

„Príde čas, kedy Poprad bude mať na čele mesta ženu - primátorku.“

Čo bolo zásadné pri vašom rozhodnutí kandidovať?

Rozhodnutie kandidovať sa rodilo postupne. Prišlo s tým, keď som si plne uvedomila, že spravovať veci verejné je možné iným spôsobom a že k dôležitým veciam v meste by mali mať možnosť vyjadriť sa občania.

V tomto období sme zažili situácie, kedy sa obyvatelia mesta chceli vyjadriť k dôležitým prerokovávaným bodom na zasadnutiach mestského zastupiteľstva (odpredaj pozemku - Kvetnica, pripravovaný návrh zmeny územného plánu - Matejovce), ale nebolo im to umožnené. Pýtam sa, koho záujmy zastávajú poslanci s primátorom, keď nechcú a nedovolia na zasadnutí mestského zastupiteľstva oboznámiť všetkých so zásadnými skutočnosťami k prerokovávaným bodom programu? Kvalitná práca primátora aj poslancov je len vtedy, ak sa rozhodnutia nerobia za zatvorenými dverami, ale spolu s občanmi a pred očami verejnosti. Moderná samospráva musí slúžiť ľuďom.

Ako primátorka by som takúto ignorovanie obyvateľov mesta nedovolila.

Čo podľa vás chýba v Poprade?

Odpoviem jedným slovom - ľudskosť.

Nemusíme hľadať za tým nič komplikované a zložité. Stačí obyčajná ľudskosť, stačí rešpektovať názor druhého a pri dodržiavaní zákonov, predpisov a rokovacieho poriadku, stačí jednoduchý ľudský prístup.

Akoby ste sa voličom predstavili, kto ste?

V jednoduchosti by som odpovedala, že som mama, som priateľka, som alternatíva, som jedna z vás.

V súčasnosti som hlavnou kontrolorkou obcí v podtatranskom regióne. Kontrolujem hospodárenie obcí s verejnými financiami a nakladanie s majetkom obcí. Keďže som pôsobila v meste ako vedúca Odboru servisných činností a prednostka Mestského úradu v Poprade, dobre poznám možnosti a spôsoby riadenia mesta a viem ich ponúknuť.

Priblížim vám trochu bližšie, ako vnímam poslanie primátorky.

SOM MAMA.

Som mamou troch chlap-

cov (hokejistov reprezentujúcich naše mesto) a dobre viem, že jednou zo základných úloh mamy je vytvoriť domov. Ľudia z Popradu odchádzajú aj preto, lebo mesto nevytvára vhodné podmienky pre rodiny. Mestské nájomné byty budú motiváciou, aby ľudia v meste ostávali.

Posledné sčítanie obyvateľstva v roku 2021 ukázalo, že Poprad za posledné roky stratil tisíce obyvateľov. V roku 2001 bolo v Poprade 56 157 obyvateľov, aktuálny počet je 49 855. Mesto tým prišlo

Pokračovanie na 3. strane

POTREBUJETE NÁHRADNÝ DIEL?

0903 990 800
AUTODIELYPOPRADE.SK
VŠETKY ZNAČKY - DOVEZIEME K VÁM - OLEJE, STIERAČE, BRZDY, REMENE, ... STAČÍ ZAVOLAŤ
Autodiely Poprad

Najkrajší je pocit spolupatričnosti, keď sa máte s kým o radosť podeliť

Vyhlasenie výsledkov Slovenka roka 2022 a samotný ceremoniál, ktorý sme mali možnosť vidieť v priamom prenose, určite najviac zapôsobil na samotné nominované ženy vo všetkých kategóriách a ich najbližších. Ale nie iba na nich, ale aj na všetkých ostatných, ktorí sme svojim favoritkám držali palce a tešili sa spolu s nimi.

Ako nám povedala v neformálnom rozhovore pri kavičke absolútna víťazka súťaže a víťazka v kategórii Vzdelávanie RNDr. Eva Nebusová, riaditeľka Strednej odbornej školy polytechnickej Jana Antonína Baťu vo Svite, celé obdobie od januára, kedy sa dozvedela že je nominovaná do tejto súťaže, bolo veľmi hektické. „O nominácii som sa dozvedela tak, že mi volali z časopisu Slovenka a pýtali sa, či nomináciu prijímam. Môžem povedať, že som ostala v šoku a v prvom momente som nevedela, čo mám povedať. Dala som aj protiotázku, či je možné niečo také neprijíť, keď vám niekto dá dôveru? Samozrejme, že som nomináciu prijala, veď nemôžete sklamať dôveru ľudí, ktorí vám veria a oceňujú vašu dlhoročnú prácu,“ povedala pani riaditeľka.

Po prijatí nominácie to začalo – tlačové konferencie, predstavovanie nominantiek, fotenie, vernisáž oficiálnych fotografií na hrade. Ceremoniá mala byť pôvodne 3. júna, ale kvôli tomu, že uzavreli historickú budovu národného divadla, organizátori hľadali náhradné priestory a našli na 23. júna Redutu.

„Môžem vám povedať, že za celé toto obdobie moje „vnútro“ bolo akési „stuhnuté“ a žila som v strese. Videli a cítili to aj ľudia okolo mňa, pretože som nevedela, čo ma čaká. Vôbec to nebol stres z toho, či to vyhrám. Nie. Ísť do takej úplne inej komunity, do iného prostredia, ktoré je mimo môjho života, je ťažké. Ešte ťažšie bolo ísť do ponúkaných aktivít, ktoré boli úplne mimo môjho záberu. Niektoré som musela aj odmietnuť, čo sa organizátorom moc nepáčilo. Niežeby som nechcela skúsiť niečo nové, ale na priveľkú medializáciu nie som. A keď už prichádzal koniec júna, nervozita stúpala. Pritom som neriešila ani garderóbu a podobné veci,“ spomínala.

Týždeň pred akciou sa „odevčky“ zo školy opýtali pani riaditeľky, či má vôbec šaty. Odpovedala, že nemá a nepôjde tam. Nasadili ju do auta kúpiť látku a za jeden deň jej ušili nádherný rób. Ako s úsmevom prezradila, spomína to najmä preto, že počas galavečera sa jej jedna z „celebrít“ opýtala, že „kde šije“ a keď odpovedala, že v škole, úplne mu vyrazila dych. Nebol schopný povedať už ani slovo, len prekva-

pene na ňu pozeral, keď mu odporučila, že nech príde s manželkou do Svitu do školy a ušijú aj jej...

Veľkým povzbudením pre ňu bol syn Juraj, pretože na slávnostnú ceremóniu mohol prísť len jeden rodinný príslušník.

„Musím ale povedať, že program bol úžasný, bolo to pripravené pekne. Prvý šok nastal vtedy, keď vyhlásili víťazku v kategórii Vzdelávanie a mala som vyjsť na pódium. Nebolo mi všetko jedno, mala som trému a v duchu som si opakovala: upokoj sa, premýšľaj, nehovor rýchlo a nehovor veľa. Poďakovala som rodičom, rodine a, samozrejme, kolegom, deťom a všetkým, ktorí mi fandili. Ale aj organizátorom za myšlienku vyzdvihnúť pracujúce ženy a oceniť ich. Druhý šok, keď vyhlásili, že som aj absolútnou víťazkou súťaže, bol oveľa väčší. To som až syna žiadala, nech ma uštipne, či sa mi to nesníva. Okrem toho, že som síce bola stredobodom pozornosti, viac som vítala, že sa hovorilo o Svite, o našej škole, o Tatrách a to bolo čosi také pekné, že som bola na nás naozaj hrdá,“ s dojatím v hlase zaspomínala Eva Nebusová s dôvetkom, že predsa len to bolo pre ňu niečo krásne, keď aj obyčajný človek je za svoju celoživotnú prácu ocenený. A takýchto žien tam bolo veľa a aj tak boli len malou „vzorkou“ úžasných, pracujúcich žien Slovenska,“ konštatovala.

„Ako povedal aj môj syn, prišli sme spod Tatier skromne, s nikým sme sa nevíťali, pretože sme tých ľudí nepoznali, až na pár žien, ktoré boli spolu so mnou nominované v rovnakej kategórii. Po súťaži sme sa zase potichu zbalili, šaty som poskladala do tašky a spokojne sa vrátila domov. Ráno mi deti zo školy poslali cez telefón vi-

deopozdrav, v ktorom síce nič nehovorili, len tlieskali a vlastnými „hrdlami“ posielali odkaz. To človeka zahreje, postaví na nohy a vzenie slzy do očí. Ešte som netušila, aké prekvapenie pre mňa pripravili moji kolegovia. Na stanici v Poprade som si tak pomaly „ťahala“ kufor a rozmýšľala, čo ma doma čaká.... Oči som zdvihla, až keď som začula známy smiech. Oproti mne prichádzali s kyticou moje kolegyne. Vítali ma, gratulovali mi a to bolo to krásne, to ľudské, pocit spolupatričnosti, čo sa dá v živote len málokedy zažiť. Podobne to bolo pri príchode do školy. Všetci žiaci pred školou ma vítali úsmevmi, potleskom, krikom. Verte, nič nemuseli ani povedať. Vo vestibule školy červený koberec, ruže a plagátik, keď vítali Slovensku roka 2022. To som už nevydržala a nechala som emóciám voľný prichod. Ďalším prekvapením bola návšteva predsedu Prešovského samosprávneho kraja, ktorý mi prišiel osobne zablahoželať. Všetky tieto privítania a pozdravy boli pre mňa veľmi silné, dojímavé, úžasné a len ťažko to viem opísať,“ povedala pani Evka.

Spomenula tiež množstvo telefonátov, sms od bývalých spolužiakov, žiakov terajších i minulých, ich rodičov, priateľov, známych a mnohých ďalších. Takže emócie neboli vôbec useknuté vypnutím kamery. Práveže potom to bolo to práve, po stretnutí s ľuďmi, s rodinou, s kolegami, s deťmi, s ich rodičmi. „To bolo to ľudské a milé, nehrané pre kamery,“ dodala.

To by ale nebola pani riaditeľka, aby už zasa nemyslela na to, že aj takáto propagácia môže pomôcť škole pri náboroch a prijímaní nových žiakov. Nábor vždy robil tím pod vedením pána zástupcu a chodili tam hlavne tí, ktorí dokázali deti zaujať naj-

Slovenka roka 2022 so synom Ing. Jurajom Nebusom, ktorý bol jej najväčšou oporou v živote i počas vyhlasovania výsledkov.

viac. Dnes si už myslím, že keď našu školu aj cez túto súťaž spoznalo celé Slovensko, by som na nábor mohla ísť aj ja. „Práve pozerám, toto roku mala škola 361 a na budúci sme napočítali cez 370 žiakov,“ pripomenula s tým, že aj keď odíde na zaslúžený dôchodok, škola si tento vysoký kredit udrží.

Evu Nebusovú do súťaže nominovalo mesto Svit a Klub absolventov Baťovej školy práce hlavne preto, že pomohla škole, ktorá bola v rokoch 2012/2013 na zrušenie, mala malý počet žia-

kov, pán riaditeľ odišiel do predčasného dôchodku. No škola je tu, opäť žije svoj život a v podstate ju kolektív úžasných ľudí postavil na nohy. „My sme sa nedali, zabojovali sme a prinavrátili meno Baťa do Svitu. A predsa len, aj mesto Svit získalo vyšší kredit, keď má strednú školu s menom J.A.Baťu“, doplnila pani riaditeľka.

Na otázku, koľko hlasov vlastne získala, nevedela. Nikto im nechcel povedať, len potvrdili, že rozhodujúci bol počet hlasov, bez ohľadu na porotu. L. Rešovská

Ďalšia automobilka na Slovensku! Čo z toho vyplýva pre Slovákov?

Je to ale radosť až nadšenia politických hlupáčikov, ktorí nevidia ďalej ako do najbližších volieb. Áno, hovorím o mediálnom orgazme vládných zločincov a úplatných liberálnych médií, ktoré nám oznámili, že pri Košiciach sa otvorí v poradí už piata automobilka na Slovensku.

Vytešujú sa z toho, že koľko pracovných miest automobilka vytvorí a dokonca zločinec Matovič pred kamerami vyhlási, že teraz je príležitosť pre tých, ktorí odišli zo Slovenska za prácou, aby sa vrátili. Bolo by to úsmevné, ak by to nebolo tragické pre náš štát slovenský a našich ľudí.

Tak si to rozoberme. Piata automobilka dostane opäť nehorázne vládne stimuly, úľavy. Už dnes je na Slovensku, rozumej medzi Slovákami, nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily pre ďalšiu automobilku. A naše hospodárstvo sa ešte viac naviaže na jedno odvetvie a to automobilový priemysel.

Čo z toho vyplýva? TOTO! Z peňazí slovenských daňových poplatníkov vytvorí „naša“ vláda na slovenskom území pracovné príležitosti pre stovky až tisíce odídených – utečencov – migrantov minimálne z celej Európy. Tak, ako je to bežné v automobilkách na západe našej vlasti. Slovenské hospodárstvo sa prepadne do ešte väčšej závislosti od nadnárodných spoločností. A to, že

naše hospodárstvo bude ešte viac závislé na automobilovom priemysle, v budúcnosti trpkou oľutujeme a budeme plakať krvavé slzy.

Konštatujem, že súčasná organizovaná skupina vládných zločincov na čele s Hegerom, Matovičom, Sulikom... úmyselne vytvára z nášho štátu ešte väčšiu kolóniu, akou je dnes a tým pádom úmyselne pácha vlastizrady.

A podotýkam, že ruky až po lakte v tomto svinstve má namočené aj Fico a jeho suita, pretože aj smerácke vlády robili v tejto oblasti presne takú istú protištátnu politiku ako súčasná vláda.

Riešenie? Vládne stimuly a úľavy poskytovať slovenským podnikateľom a živnostníkom, aby vytvárali pracovné príležitosti pre našich slovenských ľudí a peniaze musí vláda investovať do budovania slovenskej hospodárskej a potravinovej sebestačnosti. Čo sa ukazuje dlhodobo ako oblasť, ktorá bude mimoriadne dôležitá na to, aby náš národ obstál v ďalšej dejinnej skúške, ktorá sa blíži.

Autor článku Róbert Švec je politológ a predseda Slovenského Hnutia Obrody.

Komisia predstavila nový európsky inováčný program pre novú vlnu inovácií

Európska komisia prijala nový európsky inováčný program, ktorého cieľom je dostať Európu na čelo novej vlny špičkových technologických inovácií a startupov. Umožní tak Európe vyvíjať a uvádzať na trh nové technológie, ktoré pomôžu pri riešení najnaliehavejších spoločenských výziev. Cieľom nového európskeho inováčného programu je urobiť z Európy celosvetovo popredného aktéra v oblasti inovácií. Špičkové technologické inovácie posilnia vedúce postavenie Európy v oblasti technológií a pomôžu nájsť inováčné riešenia naliehavých spoločenských problémov, akými sú zmena klímy a kybernetické hrozby.

Z týchto inovácií budú profitovať všetky odvetvia od energie z obnoviteľných zdrojov, cez poľnohospodárske technológie, stavebníctvo až po mobilitu a zdravie, v dôsledku čoho sa bude riešiť otázka potravinovej bezpečnosti, zníži sa energetická závislosť, občania budú zdravší a naše hospodárstvo budú konkurencieschopnejšie. Závaž-

né dôsledky ruskej vojenskej agresie dodali týmto otázkam ešte väčšiu naliehavosť a podniketeli k strategickým zmenám politiky s cieľom zabezpečiť prosperitu a bezpečnosť EÚ. V novom európskom inováčnom programe je stanovených 25 cieľových opatrení v rámci piatich hlavných iniciatív.

Inováčný program bude stavať na podnikateľskom

zmýšľaní Európanov, vedeckej excelentnosti, sile jednotného trhu a demokratických spoločností, a bude:

- zlepšovať prístup k financovaniu európskych startupov a rozširujúcich sa podnikov, napríklad mobilizáciou nevyužitých zdrojov súkromného kapitálu a zjednodušením pravidiel kótovania;
- zlepšovať podmienky, aby mali inovátori väčší priestor na experimentovanie s novými nápadiami v experimentálnom regulačnom prostredí;
- pomáhať pri tvorbe „regionálnych inováčných údolí“, čím sa posilní a zlepší prepojenie aktérov v oblasti inovácií v celej Európe, a to aj v zaostávajúcich regiónoch;
- lákať a udržiavať talenty v Európe, napríklad školením 1 milióna talentov v oblasti

EUROPE DIRECT
Poprad

špičkových technológií, posilnením podpory pre ženy inovátorky a inováciou akciových opcií pre zamestnancov startupov;

- zlepšovať politický rámec použitím zrozumiteľnejšej terminológie, ukazovateľov a dátových súborov, ako aj poskytovaním politickej podpory pre členské štáty.

ANGELA FRANTIŠKOVÁ pre POPRAD

„Príde čas, kedy Poprad bude mať na čele mesta ženu - primátorku.“

Pokračovanie z 1. strany
o finančný príspevok od štátu približne v sume 1 milión eur. V článku denníka Nový čas, zo dňa 26. 1. 2022 sa môžete dočítať:

„Ako chcú do Popradu späť prilákať obyvateľov? Podľa hovorkyne mienia zintenzívniť výsadbu zelene, revitalizáciu parkov a oddychových zón, budovať detské ihriská, športoviská, parkovacie domy, plánujú mestskú hromadnú dopravu zadarmo a chcú tiež zlepšiť možnosti kultúrneho využitia.“

Ja si osobne myslím, že prilákať obyvateľov je možné hlavne dostupným bývaním a nie výsadbou zelene... Stavať nájomné byty je náročné, ale určite nie nemožné. Svedčia o tom skutočnosti z blízokych miest – Svit, Kežmarok, Levoča, Liptovský Mikuláš a obcí napr. Štrba, Mlynica, kde samosprávy odovzdávali do užívania svojim obyvateľom novovybudované nájomné byty.

Ak mesto chce stavať nájomné byty, musí mať v prvom rade vlastné pozemky. V roku 2019 sa mesto „zbalilo“ veľmi lukratívneho areálu bývalých kasární (za 1 mil. eur), čo po prepočte vyžaduje cena 15,48 €/1m². Ceny pozemkov v Poprade sa pohybovali v tom čase okolo 100 €/1m². Územie bolo právne pripravené na výstavbu. V súčasnosti na predaných pozemkoch už prebieha výstavba, údajne bez právoplatného stavebného povolenia. Ako je to možné? A teraz si každý môže urobiť na to názor sám.

SOM PRIATEĽKA

Priateľstvo je založené na vzťahoch a tie sú absolútne určujúce pre náš život. Ako primátorka by som na prvé miesto dala vzťah mesto – občan. V tomto smere máme čo dohádzať. Základom každého zdravého vzťahu je vzájomný dialóg, pomocou ktorého nájdeme hodnoty, ktoré nás spájajú. Som zástankyňou otvorených verejných diskusií s občanmi mesta, tak ako sa uskutočnili tento rok v mesiaci jún v jednotlivých mestských častiach. Kto sa ich zúčastnil, vie, na akéj vlne nespokojnosti sa niesli. Požadavky obyvateľov sú dlhodobé neriešené a v budúcom volebnom období máme čo dohádzať. Ako primátorka budem takéto stretnutia robiť častejšie, na pravidelnej báze

a ukážem, že každý Popradčan môže byť pre samosprávu partnerom.

SOM ALTERNATÍVA

Dnes „zatiaľ“ máme možnosti „slobodnej voľby“. Každý, kto spĺňa zákonné podmienky – trvalý pobyt v meste, vek minimálne 25 rokov v deň konania volieb a neexistujú u neho prekážky vo výkone volebného práva, môže kandidovať na post primátora. Keďže spĺňam všetky zákonom uvedené podmienky, v blízkejších sa volbách sa uchádzam o post popradskej primátorky. Volby sú o tom, aby si ľudia mohli vybrať. Ak by bol len jeden kandidát, automaticky by sa uprela ľudom možnosť slobodnej voľby.

Som alternatíva pre tých, ktorí sa nebránia novým možnostiam. Som alternatíva pre tých, ktorí veria, že je možné vytvoriť nový systém, v ktorom bude obyvateľ mesta partnerom. Som alternatíva pre tých, ktorí rešpektujú názor druhého. Som alternatíva pre tých, ktorí jednoducho alternatívu chcú.

SOM JEDNA Z VÁS

Ako som už spomínala, som jedna z vás, ktorá môže kandidovať na post primátorky. Som jedna z vás, ktorá má šťastné dni, ale aj smutné dni. Som jedna z vás - žena, rodič, zamestnanec. Môžem povedať, že som upratovačka, kuchárka, taxikárka, ale aj manažérka. Som bežný človek s odbornými a pracovnými skúsenosťami v samospráve, ktorý vykonáva všetky činnosti v živote tak, aby panovala harmónia a spokojnosť všetkých naokolo.

Ako primátorka nepotrebujem riešiť mocenskú pozíciu. Prichádzam, aby som priložila ruku k dielu a pomohla vytvoriť jednu veľkú spokojnú popradskú rodinu.

Ktoré veci sa vám páčia a ktoré nie v súvislosti so samosprávou, robili by ste niečo ináč?

Dobré veci nemám problém pochváliť, ale zároveň viem pomenovať veci, ktoré sú podľa môjho názoru pre mesto nevýhodné, dajú sa urobiť ináč a nebojím sa na to poukázať.

Je potrebné ozrejmiť, čo mesto pri výkone samosprávy vykonáva, v akých veciach rozhoduje, aké úlohy plní, je stanovené v § 4. ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Okrem iného zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu

miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, cintorína, kultúrnych, športových zariadení, kultúrnych pamiatok, zabezpečuje nakladanie s odpadmi, udržiavanie čistoty v meste, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou a miestnu verejnú dopravu... je tam uvedených mnoho ďalších vecí. Chcem tým povedať, že každý primátor by mal konať v zmysle zákonov, v opačnom prípade nech nesie zodpovednosť. Ďalší veľmi dôležitý je Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, ktorý hovorí v § 7, že orgány mesta a organizácie sú povinné hospodáriť s majetkom mesta v prospech rozvoja mesta a jeho občanov a ochrany a tvorby životného prostredia a sú povinné majetok mesta zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať. A práve tieto veci vidím ináč.

Určite by som nesúhlasila s predajom časti budovy Mestského úradu podnikateľovi, ani nikomu inému. To bol absolútne nevýhodný ťah zo strany mesta ešte niekedy pred rokom 2014. Predstavte si, že ste majiteľom domu, bytu a predáte niekomu úplne cudziemu jednu izbu. Tak nastala situácia, že mesto nie je výlučným vlastníkom budovy Mestského úradu a nemôže sa zapájať do žiadnych výziev, napr. zameraných na zníženie energetickej nároč-

ností verejných budov a nemôže čerpať financie z eurofondov. Možností bolo veľmi veľa a mnoho obcí a miest to využilo.

Určite by som nepodporila predaj bývalých kasární na Západe. Mesto to predalo podľa mňa hlboko pod cenu za necelých 16 eur/1m². Boli to lukratívne pozemky, na ktorých mesto mohlo vystaviť nájomné byty. Financovanie výstavby mestských nájomných bytov je možné zabezpečiť úverom s nulovým úrokom zo ŠFRB a dotáciou z rezortu ministerstva dopravy. Celý úver a dotácia sa potom spláca v rámci zákonom stanoveného nájmu. Mestá a obce túto možnosť od štátu využívajú, pričom Poprad ide opačným smerom a zbavuje sa pozemkov. Ak by mesto chcelo stavať nájomné byty, v prvom rade musí mať pozemky. Mám obavu, že tento prístup sa nám raz vypomstí a časom zistíme, že mesto – teda my obyvatelia nevlastníme nič.

Je dobré, že mesto „voní“ asfaltom, opravujú sa cesty, mosty a tie najdôležitejšie veci sú načasované vo volebnom roku, lebo ináč si to volič nebude pamätať, keďže sa hovorí, že pamät slovenského voliča je krátka. Ale je to jednoducho tak. Tu ozrejním, že nie všetky cesty opravuje mesto, ale aj VÚC. Nie všetci ľudia vnímajú túto skutočnosť.

Kvetinová výzdoba a vianočné osvetlenie sú pekné a dodávajú mestu punc jedinečnosti. Každá mestská časť si však zaslúži rovnaký prístup.

Za veľmi dôležité považujem presadenie participatívneho rozpočtu a zmenu volebných obvodov v Poprade tak, aby každá mestská časť mala zastúpenie v mestskom zastupiteľstve svojimi poslancami.

Presadí to len ten primátor, ktorému naozaj záleží na ľuďoch v meste a chce im umožniť spolupodieľať sa na správe vecí verejných. A dovoľm si povedať, že ak niekto tvrdí opak, tak klame.

Ako by ste zhodnotili koniace sa volebné obdobie?

Niektorí kandidáti precenili svoje sily a nasľubovali viac, ako dokázali splniť. V každom prípade stále sa vo volbách rozhodujú obyvatelia mesta a inak to nebude ani teraz.

Nik sa nemôže hnevať, ale nastal čas bilančovať. Ďalšie bilančovanie príde opäť o štyri roky. Môžeme zatvoriť oči, alebo aj použiť archív Podtatranského kuriéra a snívať ako jeden z kandidátov začal rekonštrukciu Štefánikovej ulice, cesta je štvorprúdová, železničný most je zrekonštruovaný a dopravné zápchy sú minulosťou. Tu ľudia zrejme uverili nereálnemu sľubu. Môžeme snívať o tom, ako byvame v nových mestských nájomných bytoch, ako sa deti korčuľujú na malej ľadovej ploche pri Základnej škole v Špišskej Sobotě.

MHD zadarmo – naozaj dobrý ťah len mesiac pred voľbami. MHD zadarmo osobne schvaľujem. Ale urobiť to takto bez analýzy a bez vstupných údajov vzbudzuje dojem neodbornosti. Keďže teraz nemáme čísla koľko Popradčanov, koľko cezpoľných používa MHD, tak po mesiaci, po dvoch, po roku nebudeme vedieť porovnať údaje a relevantne vyhodnotiť, či to splnilo svoj účel. V súčasnej dobe, kedy ceny pohonných hmôt rastú, som presvedčená, že ľuďom to pomôže. Zaplatíme to všetci zo spoločnej kasy. Nie je dôležité, ako to zhodnotím ja, ale ako budú

hodnotiť Popradčania pri volebných urnách.

Zaujímajú sa podľa vás obyvatelia mesta o samosprávu?

Veľmi často sa stretávam s tým, že ľudia sa aj zaujímajú, ale nemajú predstavu o tom, že samospráva je špecifická, aké povinnosti, úkony, postupy musí mesto dodržať, aby bola dodržaná litera zákona. Ja často hovorím, že samospráva je úplne iný svet, ako súkromný sektor. Na druhej strane aj tu máme úžasné možnosti a spôsoby na modernizáciu procesov.

Na záver...

Presadenie modelu participatívneho rozpočtu mesta, v ktorom každá mestská časť bude mať vyčlenené financie pre svoje potreby a umožní občanom priamo sa zapojiť do rozhodovania a prerozdelenia časti verejných zdrojov a zmena volebných obvodov tak, aby každá mestská časť mala v mestskom zastupiteľstve zastúpenie svojimi poslancami považujem za kľúčové.

Ponúkam možnosti a spôsoby riadenia mesta, ktoré nestoja vôbec nič a viem, ako ich procesne zvládnuť. Ludský prístup, zapojenie občana do dôležitých procesov pri nakladaní s majetkom mesta, pri dôležitých investíciách, zavedenie participatívneho rozpočtu, zmena volebných obvodov – to všetko je zadarmo.

Mám jasnú ďalšiu víziu pomoci Popradčanom, ktorú sa čoskoro chystám predstaviť a verím, že sa stretne s pozitívnym ohlasom.

Raz príde čas, kedy Poprad bude mať na čele mesta ženu - primátorku. Ženy v politike už dnes nie sú žiadnou raritou.

Som presvedčená, že ľudia, ktorí sa neboja výziev a majú silu i schopnosť robiť niečo pre dobro všetkých, sú pre komunálnu politiku veľkým prínosom.

Veľmi sa teším na naše oficiálne stretnutia, ale aj na náhodné stretnutia na ulici, v obchode či v parku. Teším sa na neformálne diskusie a priateľské debaty na rôzne témy, ale aj o situácii a možnostiach v meste.

Sledujte ma na mojej FB stránke:
Angela Františková pre Poprad
a na www.angelafrantiskova.sk

Objednávateľ: Angela Františková, Poprad

CHEMEKO, spol. s r.o.

príjme do pracovného pomeru pracovníka manažéra, nákupcu miesto prevádzky Svit
Kontakt: 052/7152850
e-mail: chemeko@chemosvit.sk

Mám záujem a kúpim:

- Parošie, zhody
- Poľovnícke trofeje, zbierky
- Vzduchovky

Tel. č. 0908 10 10 68

KOMINÁRSTVO

Mezovský

- ❖ revízie komínov ku kolaudáciám
- ❖ čistenie a kontrola komínov
- ❖ fasádne nerezové komíny
- ❖ frézovanie komínov
- ❖ vložkovanie komínov
- ❖ frézovanie dechtu

0904 762 263
mezovskylukas@gmail.com

Festival prilákal do Kežmarku desaťtisíce ľudí

Jubilejný 30. ročník festivalu Európske ľudové remeslo (ELRO) prilákal tohto roku do Kežmarku takmer 50-tisíc návštevníkov.

V posledný deň festivalu vystúpili slovenský ľudový umelecký súbor SEUK so svojim Galaprogramom a Ludová hudba Stana Baláza, po ktorých bol organizátormi vyhlásený a korunovaný nový Kráľ remesiel. Stal sa ním obuvník Vladimír Makara. Vyštudovaný poľnohospodársky inžinier sa výrobe obuvi venuje od roku 2000. Topánky šije ručne a na mieru zákazníka. Je vyhľadávaným majstrom najmä medzi turistami, horolezcami a lesníkmi.

„Novému Kráľovi remesiel so srdca blahoželim. Jeho zručnosť a kumšt obdivovali nielen návštevníci, ale aj celý organizačný výbor. Obuvnícke remeslo je ťažké a postupne sa vytráca. Kvalitné a spoľahlivé topánky pritom potrebujeme úplne všetci,“ reagoval na voľbu nového kráľa riaditeľ festivalu a primátor mesta Ján Ferenčák.

Bohatý trojdňový program v historickom centre Kežmarku bol už tradične miestom stretnutí domácich a zahraničných remeselníkov, folklórnych súborov, umelcov, vzácnych hostí, ale hlavne návštevníkov z blízkeho i vzdialeného okolia.

Remeselníci a ľudoví umelci predvádzali rôzne druhy umenia. Pod ich rukami vznikali majstrovské výrobky zo skla, kože, hlíny, dreva, kovu a iných materiálov, ktoré mali návštevníci možnosť nielen vidieť, nakúpiť si, ale aj vyskúšať si ich tvorbu.

„Podľa doterajších reakcií ľudí môžeme zhodnotiť, že tento jubilejný ročník festivalu dopadol skvele. Dosiahli sme návštevnosť takmer 50-tisíc ľudí, čo je po dvojnásobnej vynútenej prestávke veľký úspech. Potvrdila sa tak jeho výnimočnosť a fakt, že je vyhľadávaným medzinárodným kultúrnym – spoločenským podujatím.“

ELRO je pilierom zachovania remesiel na Slovensku a už teraz máme plno nápadov, čo zlepšiť a čo ďalšie do festivalu priniesť, aby návštevníci, ktorí k nám prídu, odchádzali plní nových a neopakovateľných zážitkov,“ uzatvoril Ján Ferenčák.

Kežmarok bol v minulosti slobodným kráľovským mestom. Slávu Kežmarku šířili umelci, spisovatelia, básnici, kupci, ale aj vynikajúci remeselníci. Na slávne remeselné a cechové tradície nadviazal od roku 1991 festival ľudových remesiel pod názvom Európske ľudové remeslo.

Mgr. Barbora Sosková

Tajomný oblak nad Vysokými Tatrami

Nad Tatrami sa 13. júla 2022 objavil obrovský mrak typu *Alto cumulus lenticularis*. Ide o oblak, ktorý vzniká pri vlnovom prúdení za horami.

Fotografie zdieľalo množstvo ľudí na sociálnych sieťach, podľa meteorologicky aerologickej stanice Slovenského hydrometeorologického ústavu v Gánovciach pri Poprade Anny Pribullovej nejde o nezvyklý jav v Popradskej kotline.

Oblaky takéhoto typu vznikajú, ak je prúdenie za horskou prekážkou zvlhčené.

„Teraz nám tu prevláda severozápadný vietor, takže pri prúdení cez Vysoké Tatry sa vytvárajú takéto pekné oblaky. Zvyknú mať rôzne tvary, typické pre ne je, že vyzerajú ako šošovky. Vznikajú vo fáze vlny prúdenia, kde je vzdušný prúd vyššie ako okolité prúdenie a najmä keď je tam teplota pod rosným bodom, tak tam vzniká oblak. Typické pre

ne je, že sa javia, že stoja na mieste, ale pritom s nimi súvisí prúdenie, pohyb vzduchu. Oblak sa drží len v časti vlny toho prúdenia,“ objasnila Pribullová.

Oblak sa tiahol ponad celé Vysoké Tatry a bolo ho vidieť zďaleka, napríklad aj od Spišskej Novej Vsi, z obce Rakúsy, z východnej i západnej strany Tatier.

Alto cumulus lenticularis je špeciálny typ oblaku, ktorý sa vytvára počas prúdenia

vzduchu cez vertikálnu horskú prekážku.

Podľa medzinárodného atlasu oblakov je to „oblak v tvare šošovky alebo mandlí, často veľmi predĺžený a zvyčajne s dobre definovanými obrysmi“.

Vyskytuje sa v závetří pohorí a leží niekde vo výške pohorí alebo tesne nad nimi. Je veľmi stacionárny a zdá sa, ako by sa niekedy udržoval hodiny na rovnakom mieste.

Tasr, foto fb

Diamantové ocenenie pre popradskú nemocnicu

Nemocnica Poprad získala za výsledky v liečbe pacientov s cievnou mozgovou príhodou najvyššie medzinárodné diamantové ocenenie za rok 2021.

Tri zlaté medzinárodné ocenenia ESO Angels Awards (Európska organizácia pre cievné mozgové príhody) GOLD STATUS získala Nemocnica Poprad, a. s., za výsledky v liečbe pacientov s cievnou mozgovou príhodou na základe zozbieraných dát a analýzy výsledkov za rok 2021. Cievne mozgové príhody (CMP) spolu s kardiovaskulárnymi ochoreniami sú druhou najčastejšou príčinou úmrtí vo vyspelých krajinách a predstavujú významný sociálny i ekonomický problém, pretože až u 50% pacientov zostáva po prekonej CMP trvalý neurologický deficit. (red)

Poprad za výsledky v liečbe pacientov s cievnou mozgovou príhodou na základe zozbieraných dát a analýzy výsledkov za rok 2021.

Cievne mozgové príhody (CMP) spolu s kardiovaskulárnymi ochoreniami sú druhou najčastejšou príčinou úmrtí vo vyspelých krajinách a predstavujú významný sociálny i ekonomický problém, pretože až u 50% pacientov zostáva po prekonej CMP trvalý neurologický deficit. (red)

Vďaka za ústretovosť

Žijeme v dobe plnej neistôt, nepokoja, nevraživosti a najmä ľahostajnosti, ktorá je evidentná zo strany štátu voči zdravotníckym pracovníkom. Preto človek priam túži po vlúdnom slove, prejavie ľudskosti, aby sa upokojil a dokázal zvládnuť nástrahy života, neupadal do depresie a pocitu osamelosti. Ak sa človek stretne s takými javmi, ktoré v tom dobrom slova zmysle už ani nečaká, tak ho to príjemne prekvapí.

Pred pár dňami som bola nútená podrobiť sa zdravotným úkonom opakovane na viac dní, čo by si vyžadovalo hospitalizáciu v nemocnici, ktorej som sa chcela vyhnúť. Túto službu mi ochotne ambulantným spôsobom poskytla neurologická ambulancia zo Svite, pán doktor Ján HNATH a sestrička Daniela HNATHOVÁ, ktorí dochádzajú z Popradu. Pán doktor vo Svite pôsobí už obdivuhodných 36 rokov!

Počas niekoľkých dní som mala možnosť odpozorovať spôsob fungovania v tejto ambulancii. Aj napriek veľkému počtu pacientov vládla tam pokojná atmosféra, zručnosť sestričky, profesionálny, vlúdny a ľudský prístup oboch, ku každému pacientovi. Zvlášť som obdivovala pána doktora, s akou trpezlivosťou počúval každého pacienta, nech by hovoril čokoľvek, lebo, ako mi sám povedal, tak sa veľa dozvie čo potrebuje vedieť pri nastavení liečby. Priznám sa, taký zážitok som u niektorých iných lekárov nemala.

Sestrička Daniela Hnathová, bývalá dlhoročná pracovníčka nemocnice v Poprade, prakticky od jej otvorenia, až do minulého roku, sa stala v máji 2022 laureátkou ocenenia Biele srdce na celoštátnej úrovni. Ocenenie sa udeľuje Slovenskou komorou sestier a pôrodných asistentiek za významný prínos v starostlivosti o nemocných. Srdečne blahoželim.

Chcem sa aspoň týmto spôsobom poďakovať nielen za seba, ale verím, že aj za ostatných spoluobčanov, manželom Hnathovým za ich ľudský prístup, ochotu a za liečbu nášho poškodeného zdravia. Želám im veľa vitality, zdravia, síl pracovať pre nás i naďalej, aj keď majú nárok na zaslúžený oddych.

Blažena Bendiková

Slávnostné prijatie

V priestoroch Kežmarskej radnice prijal primátor mesta pri príležitosti 30. ročníka festivalu Európske ľudové remeslo zakladateľov a organizátorov, ktorí boli pri zrode tohto krásneho podujatia od jeho vzniku, alebo sa dlhodobo podieľali na jeho úspešnom priebehu. Boli súčasťou festivalu dlhé roky a ich vytrvalá práca ostáva navždy zapísaná v histórii nášho mesta. „Tridsať rokov znamená pre človeka štart do života, mladosť v plnej sile a v rozlete. Tridsať rokov života jedného festivalu, ktorý už dávno prekročil hranice mesta, regiónu, ba aj Slovenska, znamená pre jeho zakladateľov a organizátorov bohatú skúsenosť, a teda skôr zrelosť ako mladosť. Praxou získaná skúsenosť je nenahraditeľná. Na tridsiatom ročníku festivalu sme úročili to, čo naši zakladatelia a predchádzajúci organizátori vytvorili často v náročných podmienkach,“ povedal na slávnostnom prijatí Ján Ferenčák, primátor mesta Kežmarok.

Mesto Kežmarok

Vikartovský občasník

Ročník VIII.

Číslo 1

Júl 2022

časopis pre obyvateľov, priateľov a priaznivcov obce Vikartovce

Investície obce Vikartovce

V roku 2022 končí štvorročné volebné obdobie starostovi obce aj poslancom Obecného zastupiteľstva Vikartovce. Na jeho začiatku si vedenie obce postavilo za hlavný cieľ – dokončiť výstavbu športového areálu dostavbou šatní, vrátane sociálneho a hospodárskeho zázemia a v závere aj nadstavby tribúny pre divákov. Dokončenie tohto areálu si

aj v tomto období vyžiadalo okolo 60 % možných investičných prostriedkov z jednotlivých ročných rozpočtov. V tomto čase je objekt pred dokončením. Ostáva dobudovanie východovej časti na futbalové ihrisko, dokončenie a inštalácia sanitárnych zariadení a úprava okolia. V priebehu júna bolo ukončené aj verejné obstarávanie pre dostavbu a inšta-

láciu diváckej tribúny, ktorá by pri dotácii finančných prostriedkov z VÚC Prešov mohla byť dokončená do konca mesiaca októbra 2022.

Ostatné investičné akcie, ako je dokončenie chodníkov na hornom konci obce, čiastočná rekonštrukcia ciest, alebo úprava verejných priestranstiev bude pokračovať až do konca volebného obdobia.

Napriek veľmi zložitej situácii v čase COVID-19 a následného vojnového konfliktu na Ukrajine a z toho plynúcich dopadov aj na ekonomiku obce, zatiaľ sme schopní dofinancovať začaté projekty a plniť v nich úlohy spolufinancovania.

Chcem sa poďakovať poslancom OZ, zamestnancom obce, komisiám pri OZ, ale aj organizáciám, ktoré sa aktívne zúčastňovali na plnení celého volebného programu aj v investičných oblastiach.

Ing. Vladimír Šavel,
starosta obce

Ocenenie žiakov základnej školy

Na zasadnutie obecného zastupiteľstva 17. júna 2022 boli pozvaní so svojimi rodičmi aj traja žiaci IX. A triedy, kde im riaditeľka ZŠ s MŠ Vikartovce RNDr. Darina Koščaková, starosta obce Ing. Vladimír Šavel a obecné zastupiteľstvo udelili poďakovanie listy a vecné odmeny. Žiaci Kristína Šebestová a Matúš Švagerko svojim správaním a dosiahnutými úspechmi vo vedomostných súťažiach sa zaradili medzi

najúspešnejších žiakov. Školu reprezentovali na okresných a krajských súťažiach, hlavne v predmetových olympiádach zo slovenského jazyka, matematiky, dejepisu a geografie. Obidvaja od septembra budú pokračovať v nadobúdaní vedomostí na popradských gymnáziách.

Za najlepšie športové výkony počas povinnej školskej dochádzky si odmenu odniesol žiak Marek Sitarik, ktorý svoj talent preu-

kazoval takmer vo všetkých športoch, hlavne v behu. Oblubuje kolektívne športy, medzi ktorými dominuje futbal, ktorý aktívne hráva aj v dorasteneckom mužstve za obec Vikartovce.

Veríme, že sa žiaci s radosťou budú hlásiť k svojej rodnej obci i k Základnej škole vo Vikartovciach a budú šíriť ich dobré meno.

Mgr. Monika Sitariková,
Snímky na strane:
Martin Šefc

Podakovanie za dlhoročnú prácu

Starosta obce na zasadnutí obecného zastupiteľstva 17. júna 2022 ocenil pri príležitosti odchodu do dôchodku pani Máriu Bendíkovú, ktorá pôsobila v Materskej škole v našej obci od roku 1977 až doposiaľ.

Ocenenie jej bolo odovzdané za dlhoročnú prácu riaditeľky, zástupkyne a učiteľky Materskej školy vo Vikartovciach. Za výchovu a vzdelanie našich najmladších obyvateľov – škôlkarov, vám patrí veľká vďaka od všetkých občanov Vikartoviec. Do ďalších rokov života prajeme pani Márii Bendíkovej veľa zdravia a spokojnosti.

Mgr. M. Sitariková

Futbalisti OFK Vikartovce sa dočkali kompletnej sezóny

Po troch rokoch sme sa konečne dočkali kompletnej sezóny, súťažného ročníka (SR), v ktorom sa odohrali všetky naplánované stretnutia vo všetkých kategóriách. Ročník 2019/2020 bol kvôli pandemii anulovaný, ďalší sa odohral v skrátenej forme iba s polovičným počtom zápasov.

Mužstvo dospelých V. liga VsFZ, skupina Podtatranská

Družstvo dospelých, pod trénerským vedením Jaroslava Kaprála, zimovalo po odohratí jesennej časti na 3. mieste (39:27) s 23 bodmi. Potešujúce bolo, že až 15 bodov sme doviezli z ihrísk súperov. Najlepšími strelcami nášho mužstva a zároveň celej 5. ligy skupiny Podtatranskej boli Jakub Diabelko s 13 gólmi a Boris Kohút s 9 gólmi.

V rámci prípravy na jarňú časť 2021/2022 mužstvo trénovalo dvakrát týždenne v domácich podmienkach. Súčasťou prípravy boli aj víkendové prípravné zápasy na ihriskách s umelou trávou. Odohrali sme 5 zápasov –

Palúdzka (7:1), Huncovce (3:2), Svit (2:4), Važec (3:6), Spišská Belá (2:2). V poslednom prípravnom zápase si zranil členok Jakub Diabelko. Prejavilo sa to v prvých jarňých zápasoch, keď sme mali problém dať gól. Svoje prvé dva domáce zápasy s Gelnicou a Lubicou sme prehrali zhodne 1:2, a v Olcave po nevýraznom výkone podľahli 0:4. Až v ďalších stretnutiach sme sa dostali na jesennú víťaznú vlnu. Postupne sme zdolali Nálepko, Kluknavu, Hranovnicu, neprehrali vo Vysokých Tatrách. Nečakali sme domácu prehru 1:2 s Veľkou Lomnicou, hoci sme herne jednoznačne dominovali.

Zlepšujúca sa jarňá forma sa prejavila aj v domácom zápase s vedúcim mužstvom sú-

ťaže FK Svit. Pred početnou diváckou návštevou cca 350 divákov sme videli nadpriemerný zápas 5. ligy a zvíťazili 4:2. Ako jediné mužstvo sme obrali lídra a postupujúceho o všetky body.

V poslednom 26. kole sme vycestovali na zápas do Harichoviec, v ktorom sme remizovali 0:0. Cennejšie ako bod bola záchrana života nášho hráča Mariána Škyrtu, ktorý po zdravotnom kolapse po vystriedaní upadol do bezvedomia. Len včasný a odborný zásah nášho fanúšika a bývalého hráča Pavla Krajča a súčasného hráča na ihrisku Filipa Kubusa mu zachránili život. Poďakovanie patrí aj hráčom a funkcionárom Harichoviec za rýchle zabezpečenie defibrilačného prístroja, pomocou ktorého mu bola obnovená činnosť srdca, a záchrannej službe za rýchlu odbornú pomoc a prevoz do nemocnice v Spišskej Novej Vsi.

Mužstvo dospelých nakoniec skončilo na 7. mieste, s aktívnym skóre 68:47 a 40 bodmi. Celý súťažný ročník sme odohrali prevažne s vlastnými odchovancami (na hostovaní boli iba Marián Škyrta a Rudolf Šavel).

Do vyššej súťaže postúpil FK Svit, súťaž opustil ŠK Štrba. Nálepko sa do nového ročníka neprihlásilo. Nahradí ho mužstvo Spišských Vlachov. Ročník 2022/2023 sa začína 7.8.2022. Aj v tomto roku sme sa prihlásili do súťaže o pohár „Slovnaft Cup“. Prvý zápas sme odohrali predposlednú júlovú nedeľu 25. 7. 2022.

Mužstvo Dorastu U19

V mužstve došlo ku generáčnej výmene skoro všetkých hráčov. Od začiatku súťaže sa pohybovali na posledných priečkach tabuľky. Nakoniec to aj tak ostalo. Aj

keď na jar sa hra mužstva zlepšila, na súperov to nestačilo. Po šiestich rokoch pôsobenia v krajskej súťaži sa vraciame do okresnej súťaže. Veríme, že sa do vyššej súťaže skoro vrátíme. Od jarnej časti viedol mužstvo p. Ján Rusnák z Kravan.

Starší žiaci U15

Mužstvo žiakov sa od začiatku usadilo na horných priečkach tabuľky. Keďže káder tvorí 22 hráčov, niekedy je problém, koho zaradiť do zostavy.

Po jesennej časti sme boli na 3. mieste. V jarnej časti sme Mareka Sitarika a Jakuba Barana preradili do U19 – dorastu. Hlavne v stretnutiach s lepšími mužstvami sa prejavila ich neúčast'. V konečnej tabuľke sme obsadili 5. miesto so 47. bodmi (91:37). Mužstvo viedol Boris Kohút.

Prípravka U11

Od vzniku tejto kategórie sa im venuje a vedie ich Vla-

dimír Šavel st. Zápasy U11 sa hrajú turnajovým spôsobom. Tohto roku boli v našej skupine našimi súpermi SP. Bystré, Kravany, Liptovská Teplička. Po odohratí všetkých zápasov sa naši stali víťazmi svojej skupiny.

V záverečnom turnaji víťazov skupín v Hôrke sme obsadili konečné 3. miesto v zostave: Matúš Karabín, Emma Šebestová, Michal Karabín, Adam Šefc, Tobias Karabín, Šimon Bajnok, Matúš Bajnok, Maximilián Barilla, Oliver Barilla, Filip Barilla, Peter Rabenstein.

Poďakovanie za úspešnú reprezentáciu klubu a obce patrí vedeniu obce, trénerom, hráčom, funkcionárom a fanúšikom. Za príkladnú starostlivosť o ihrisko ďakujeme brankárovi Jozefovi Švagerkovi.

Veríme, že v novej sezóne si udržíme účinkovanie v krajskej súťaži aj naďalej.

Ing. Ján Bukovina

Goralské folklórne slávnosti

Jedinečné Goralské folklórne slávnosti s neopísateľným výhľadom na Belianske Tatry sa uskutočnia od 11. - do 14. augusta v Ždiari. Zažite goralské tradície, známe osobnosti a kapely v nadmorskej výške 1 200 metrov nad morom na Hrebeni Spišskej magury, pri Chodníku korunami stromov. Môžete vidieť tradičné goralské remeslá, výstavu nádherných ždiarskych krojov, výrobu syrov a bryndze. Tešiť sa môžete na fantastický program. Na pódiu s magickým pozadím sa predstaví Marián Čekovský s kapelou, za sláčikov Cimbál Brothers a hlasu Juraja Baču zaznejú hity Karola

Duchoňa a azda najväčším lákadlom podujatia bude vystúpenie Malých a Veľkých Kandráčovcov.

V programe zažijete aj goralské folklórne vystúpenia miestnych, ale aj zahraničných súborov, a aj známy Poddukelský súbor Pulš, či speváčku Veroniku Rabada. Nezabudlo sa ani na deti. Pre tie si organizátori pripravili zaujímavý program: Zahrajko zo Spievankova, Dúhalka, Sranda Banda, Kúzelník Talostan, Hanička a Murko, či Tárjako a Popletajka. Títo všetci za detmi na Bachledku prídu a slúbili, že do svojho programu zakomponujú aj folklórnu tematiku.

Botanická záhrada oslavuje

Expozícia tatranskej prírody, známa skôr ako botanická záhrada, sa teší priazni návštevníkov už tri desaťročia. Po prvýkrát si ju verejnosť mohla obzrieť 15. júla 1992. Odvtedy jej bránami prešlo viac ako štvrt milióna ľudí.

Hoci najkrajší pohľad na areál botanickej záhrady býva v máji a júni, keď kvitene doslova hýri všetkými farbami, aj v týchto dňoch je čo obdivovať. „Momentálne ešte kvitne plesnivec alpský, krušík močiarny či kurička vápencová. Pri prechádzke expozíciou návštevníci však zaregistrujú aj prilbicu tuhá, klinček včasný, hlaváč fialový lesklý alebo vičenc horský. Väčšina rastlín však už odkvitla, keďže najprv

bola dlho zima a potom prišli horúce dni,“ hovorí botanická Zuzana Kyselová, ktorá je zároveň odbornou garantkou Expozície tatranskej prírody v Tatranskej Lomnici.

Prechádzka botanickej záhradou je atraktívna najmä v máji a júni, keď kvitene väčšina rastlín. Návštevníci v expozícii nájdu napríklad aj rastlinky, na ktoré pri potulkách prírodou nemajú šancu ani len natrafiť, keďže sa „usadili“ ďalej od turistických chodníkov.

Súčasťou areálu je i zásobná záhrada, kde si pracovníci expozície dokážu vzácne rastlinky predpestovať. Časť z nich dokonca ponúkajú na predaj. (mpá)

Na minútku do múzea

Knieža z Popradu a jeho hrobka – publikácia o jedinečnom archeologickom nález európskeho významu

V máji 2022, pri príležitosti návratu drevených trémov vonkajšej komory archeologického nález kniežacej hrobky z Popradu – Matejovic z konzervácie v Nemecu na Slovensko, slávnostne odpredzal Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, verejná výskumná inštitúcia Nitra, publikáciu Knieža z Popradu a jeho hrobka. Kniha vyšla v roku 2021 v edícii Archeologické pamätníky Slovenska ako v poradí 12. zväzok. Autormi publikácie sú PhDr. Karol Pieta, DrSc. a Mgr. Tereza Štolcová, PhD.

Publikácia má 160 strán, obsahuje 100 fotografií a ilustrácií, je členená do ôsmich kapitol s dodatkom 1 a 2, nechýba zoznam odporúčanej literatúry, zoznam fotografií a ilustrácií a zhrnutie v angličtine a nemčine.

V úvode je predhovor autorov s názvom Hrob ako zrkadlo doby. Nasledujú ďalšie kapitoly s názvami: Súmrak antického sveta a stáovanie národov, Karpaty a ich obyvatelia v polovici prvého storočia, Objav, Na rade sú laboratóriá a pracovne, Muž z hrobky, Na rozhraní svetov, Pohreb a ďalšie osudy hrobky, Záver - Výpoveď hrobu o našej minulosti, v ktorých autorri uvádzajú podrobné informácie a výsledky doterajšieho výskumu a záchrany hrobky.

Dodatok 1 Knieža sa vracia, čitateľovi stručne ozeľmuje niekoľkoročný proces prípravy na návrat jedinečného archeologického nálezu pod Tatry s dôrazom na tvorbu stálej expozície v sídle pôvodného realizátora archeologického výskumu - Podtatranského múzea v Poprade. Dodatok 2 Po stopách sídiel z doby popradského vládcu prezentuje čitateľovi ďalších šesť významných archeologických lokalít na Orave, Lip-tove, Spiši a Poľsku z doby, v ktorej žil muž z Popradu.

Publikáciu Knieža z Popradu a jeho hrobka, si môžu záujemcovia kúpiť v pokladni múzea.

PhDr. Bc. M. Bekessová, snímka: M. Bekessová, Podtatranské múzeum v Poprade

Netradičná súťaž

Druhý ročník Netradičnej súťaže vo varení tradičných slovenských jedál je pripravený na 13. augusta 2022 od 10. h pri hoteli Sipox v Štrbe. Tradičné varené jedlo musí obsahovať zemiaky a múku.

Pre súťažiacich i návštevníkov je pripravená bohatá tombola, skákací hrad pre deti, legáraň, kapely Iný level, Newline a folklórna skupina Lajblík. Program tak zabezpečuje zábavu pre všetkých.

Príhlášky môžete posielať do 11. augusta do 20. h e-mailom na adresu frantiskapatrik@gmail.com. V príhláške uveďte názov súťažného družstva a názov tradičného slovenského jedla, ktoré budete variť. Bližšie info na te. č. 0905 332 364.

Teplický jarmok

Obec Spišská Teplica pozýva na Teplický jarmok, ktorý sa uskutoční v centre obce 2. augusta. Pre obyvateľov obce a návštevníkov sú pripravené tradičné trhy, remeselníci, pouličné kaderníctvo, kolotoče, skákací hrad, bublinková show, horskí záchranári, minizoo, tvorivé dielne, hasiči, turistický vláček, ale aj dobré

jedlo. K dobrej nálade určite prispeje Lukáš Adamec, folklórny súbor Šuňavčan, bubnová show Batida, SZUŠ Fantázia, kapela Boys Teplica a šikovnosť Sokoliarov Kráľa Svätopluka. Vyvrcholením programu bude vystúpenie Lukáša Adamca.

V rámci Teplického jarmoku budú ocenení aj rodáci.

ČISTENIE HROBOV DOSEKÁVANIE PÍSMO

Čistenie: Jednohrob 100€ 65€ Dvojhrob 150€ 95€

Impregnácia ZDARMA Doprava ZDARMA Obhliadka ZDARMA

Obnova písma: 1,2€ 1€/znak

Dosekávajúce písma priamo na cintoríne: Do 10 znakov 100€
11-30 znakov 10€/znak
31 a viac znakov 9€/znak

AKCIA!!

POMNÍKY (tabule) už od 550€ vrátane nápisu!*

ŽULOVÁ KRYCIA DOSKA od 550€*

MONTÁŽ a DEMONTÁŽ krycej dosky alebo pomníka ZDARMA!!

Doprava a odvoz starého materiálu ZDARMA!!

Vázy a svietniky, tabuľky s menami (aj sklenené), fotografie, obkladanie hrobov, odstraňovanie starých nápisov, renovácie hrobov.....

*cena sa odvíja od zvoleného farebného odtieňa žuly alebo tvaru pomníka.

U nás sa nemusíte báť navyšovania ceny, uvedené ceny sú konečné bez skrytých poplatkov!

Pri objednaní pomníka alebo krycej dosky máte čistenie a impregnáciu hrobu ZDARMA!!

0940 653 651, 0919 205 521

Ing. Miroslav Greisiger

www.cisteniehrobu.sk

Ceny platia pri objednaní do 31.8.2022

Na všetkých prácach sa dohodneme priamo na cintoríne a nájdeme spolu najlepšie riešenie. Obhliadka a doprava je zdarma!! U nás nie je dôležité, či máte objednávku za 20€ alebo za 2000€, ku každej prístupujeme maximálne zodpovedne, bez výhovoriek a zbytočného čakania. Preto naše služby využilo od roku 2014 viac ako 10 950 zákazníkov!!! Stavte na kvalitu a skúsenosti a staňte sa ďalším z nich.

...Váš správny výber ochrany...

ODBORNÁ PRÍPRAVA A PORADENSTVO

KURZY ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI SBS

Máš záujem o prácu v súkromnej bezpečnostnej službe?
Chýba ti preukaz odbornej spôsobilosti?

Prácu v súkromnej bezpečnostnej službe môžeš vykonávať v hlavnom pracovnom pomere, ale aj popri zamestnaní.

Túto prácu môžeš vykonávať aj príležitostne pri zabezpečovaní verejných športových, kultúrnych alebo spoločenských podujatiach.

Odborne spôsobilá osoba môže pracovať aj v detektívnej agentúre.

Okružná 25, 058 01 Poprad

Tel.: 0915 577 771

e-mail: securitas@securitaspp.sk

www.securitaspp.sk

Tel.: 052/456 24 11 (NON-STOP)

Tel.: 0917 411 411

Môžete pokojne spať?

Je vaša nehnuteľnosť dostatočne zabezpečená?

(požiar, povodeň, víchrica...), vieme ochrániť Váš majetok

Máte zabezpečený príjem v nepriaznivých životných situáciách?

(dlhodobá práceneschopnosť)

Optimalizácia príjmov a ochrana vášho podnikania

Ušetríme Vám peniaze

Kontaktujte nás: 0917 984 613

0949 616 510

... a teraz môžete pokojne spať!

Skráślime si naše Tatry

Stred kruhového objazdu v Tatranskej Lomnici pri Jamách je od spustenia do premávky neudržiavaný a zarastený burinou. Toto bolo terčom kritiky nielen domácich, ale aj návštevníkov Vysokých Tatier.

Dobrovoľníci okolo Josefa Štefaňáka a členovia OZ Tatranec sa rozhodli svojpomocne upraviť kruhový objazd. Pri úprave boli použité prírodné materiály: drevo, kameň, rastliny... Mimoriadne sa prihliadalo, aby sa pri prejazde neznižili výhľadové pomery vodičov. Celá úprava bola navrhnutá tak, aby pôsobila esteticky, ale zároveň na seba nepýtala zbytočnú pozornosť vodičov, čo by mohlo narušiť bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

Pri výbere rastlín J. Štefaňák ako včelár prihliadal na to, aby boli vysadené rastliny vhodné pre včely: levandula, rebríček...

Symbolické zasadenie posledných rastlín bolo 21. júla 2022 na kruhovom objazde v Tatranskej Lomnici a zúčastnili sa ho Ing. Matúš Murajda, honorárny konzul holandského kráľovstva a milovník Tatier, Ing. Ján Mokoš, primátor mesta Vysoké Tatry a Jozef Štefaňák, organizátor akcie.

Pri tomto projekte odpracovalo 27 dobrovoľníkov cez 200 hodín prác, vysadilo sa 150 rastlín a použilo sa a premiestnilo 36 ton materiálov: drevo, kameň, zemina.

Tento projekt je pilotný a v akcii Skráślime si naše Tatry, budú dobrovoľníci pokračovať po vytypovaní ďalších vhodných lokalít. (pkr)

Medzinárodné sochárske sympóziu

Minulú nedeľu slávnostne sprístupnili obnovenú cestu a areál Medzinárodného sochárskeho sympózia Vyšné Ružbachy. Generácie sochárov a sochárok počas sympózií tvorili s nadšením nádherné umelecké diela, ktoré sa stali súčasťou prírody.

Hora zabudnutia

Na Lubovnianskom hrade v polovici júla sprístupnili návštevníkom výstavu Lucie Tallovej pod názvom Hora zabudnutia. Riaditeľ Lubovnianskeho múzea Dalibor Mikulík uviedol, že inštalovaná je v troch expozíciách, v paláci Lubomírskych, komnate princezien De Bourbon a v sakristii hradnej kaplnky.

„Je to také nevedené vystavovať moderné vizuálne umenie v stredovekých objektoch, na Slovensku to nie je zvykom. Veľmi sa z toho teším, je to nová skúsenosť aj pre samotnú autorku,“ upozornil riaditeľ.

Koncepciu samostatnej výstavy inšpirovala situácia hradu v krajine, historický obsah a atmosféra jeho priestorov. Hovorí o múzeu ako takom a istým spôsobom spochybňuje jeho exponáty tým, že rozrušuje ich spoľahlivé ukotvenie v čase a v kontexte známych príbehov z minulosti, často s použitím predmetov rôzneho pôvodu a veku. Hlavnou témou je pamäť ako žriedlo vnútorného času. Mikulík dodal, že pri tvorbe využívala historické foto-

grafie a archívne materiály. „Jazyk Lucie Tallovej je postavený na kontrastoch, interpretačných posunoch a nečakaných pointách. Jej umelecké zásahy do hradných miestností vznikli na základe reflexie in-situ z výsostne ženskej perspektívy. Vo vnútri hory objavila nové útroby, v ktorých možno zablúdiť, napríklad v minulosti žien,“ objasnila kurátorka výstavy Lucia Gregorová Stach. Autorka spája klasické médium malby s priestorovými inštaláciami, objektmi, kolážami a fotografiami. Tým vytvára premyslené a materiálne prepojenie medzi prepracovanými témami a technikami. Výstavu môžu návštevníci hradu vidieť do konca tohto roka. (tasr)

Životný príbeh uhorského osvietenca zo Spiša

V týchto dňoch vychádza a dostáva sa do kníhkupectiev zaujímavá kniha s názvom Gregor František Berzeviczy – Životný príbeh uhorského osvietenca zo Spiša od autorky Miroslavy Lazníovej. Kniha je vydaná pri príležitosti 200. výročia úmrtia tohto významného ekonóma, rodohospodára, reformátora evanjelického školstva a milovníka tatranskej prírody. Približuje jeho cestu po západnej Európe, osobný život, ale aj úsilie zlepšiť životné podmienky všetkých spoločenských vrstiev v Uhorsku, predovšetkým tých znevýhodnených, akými boli sedliaci, či protestanti.

Publikácia je jedinečným tým, že biografii Gregora Berzeviczyho sa v súčasnosti na Slovensku nevenuje žiadna monografia. Kniha ponúka nielen zaujímavý obrazový materiál, ale nechýba jej ani register, či resumé v troch jazykoch – anglicky, nemecky a maďarsky jazyk. Kniha približuje život uhorského osvietenca, ná-

rodohospodára a ekonóma európskeho významu Gregora Františka Berzeviczyho (1763 – 1822), rodáka z Veľkej Lomnice, ktorý počas svojej cesty po západnej Európe získal množstvo cenných poznatkov a skúseností. Tie sa napriek zložitej politickej situácii pokúšal aplikovať v Uhorsku. Ako vzdelanec európskeho rozmeru so širokými encyklopedickými vedomosťami vytvoril jeden z návrhov uhorskej ústavy. V súčasnosti je známy predovšetkým svojimi národohospodárskymi a sociálno-ekonomickými prácami, ale celkovo napísal okolo stovky kratších i obširnejších diel, pričom zoznam tých najznámejších, či už vydaných, alebo rukopisov, je uvedený v tejto knihe.

Okrem toho publikácia ponúka aj pohľad do jeho osobného života. Jeho osobnostný vývoj môžeme sprvoti pozorovať na základe početných listov, ktoré mladík písal predovšetkým svojej matke. Nepokorili ho ani viaceré životné nezdary

a útrapy. Naopak, o to väčší sa pokúšal zlepšiť kvalitu života svojich krajanov. Začínal pri tom od seba a sám išiel príkladom hoci aj vtedy, keď sa v Uhorsku pokúšal o zavedenie využívania rašelin na vykurovanie.

Počas svojho života spoznal množstvo domácich i

zahraničných významných osobností, z ktorých mnohé sú širokej verejnosti menej známe. Súčasťou publikácie sú preto krátke životopisy aspoň tých uhorských vzdelancov, s ktorými sa mal možnosť Gregor Berzeviczy osobne stretnúť.

Mírka Lazníová

Ochorenia u detí v lete a kedy máme byť obozretní

Primár detského oddelenia Nemocnice AGEL Levoča, MUDr. Martin Tkáč približuje riziká porúch zdravia u detí v rôznych vekových kategóriách. V najnižších vekových kategóriách sa u detí stretávame najčastejšie s hnačkovými ochoreniami spôsobenými prevažne vírusmi. Samostatnou kapitolou týkajúcou sa prevažne detí v dorastovom veku sú možné komplikácie s užívaním alkoholu. V poslednom období boli v nemocnici hospitalizované tri adolescentné dievčatá intoxikované alkoholom. Vedeli ste, že deti majú zúžené zorné pole?

Obdobie leta, čas školských prázdnin, s množstvom voľného času a rôznymi možnosťami využiť ho na pobyt v prírode, turistiku, športy, brigády, ale aj iné aktivity, prináša so sebou aj riziká porúch zdravia, týkajúcich sa, ani nie tak malých detí, ktoré sú pod dohľadom svojich rodičov, ale hlavne väčších detí a adolescentov, ktorí už nie sú pod ich permanentným dohľadom. Tieto komplikácie, ktoré priblížil primár detského oddelenia MUDr. Martin Tkáč, sú náplňou práce detských obvodných ambulancií, ale aj detských oddelení.

„V najnižších vekových kategóriách sa stretávame najčastejšie s hnačkovými ochoreniami spôsobenými prevažne vírusmi, sprevádzané značnými známami dehydratácie, kedy nestačí podávať tekutiny ústami, ale je nutná infúzna liečba. Dehydratácia nemusí byť spôsobená len hnačkami, prípadne vracaním, ale pri letných horúčkách a pobyte v prírode je dôležité sledovať u detí, ktoré majú výraznejší sklon k dehydratácii ako dospelí, dostatočný príjem tekutín a vyhýbať sa pobytu na priamom slnku,“ hovorí primár detského oddelenia, MUDr. Martin Tkáč. Z ochorení dýchacích orgánov prevažujú tiež ochorenia spôsobené vírusmi, menej časté sú bakteriálne infekcie dolných dýchacích ciest ako zápaly priedušiek či pľúc. Za pomerne časté ochorenia

v tomto období udáva primár ochorenia sliznic ústnej dutiny – stomatitídy, vírusová – herpetická etiológia, sprevádzané výsevom kožných exantémov (piata, šiesta choroba). S kúpaním na kúpaliskách sa prevažne u dievčat môžu častejšie vyskytovať infekcie močových ciest.

Samostatnou kapitolou týkajúcou sa prevažne detí v dorastovom veku sú možné komplikácie s užívaním alkoholu, drog, fajčením a nadmerným užívaním energetických nápojov. „V poslednom období sme hospitalizovali tri adolescentné dievčatá intoxikované alkoholom s poruchou vedomia, opakovaným vracaním a známami dehydratácie. V týchto prípadoch nejde len o rozvrat vnútorného prostredia, ale pri vracaní a poruche vedomia môže dôjsť ku aspirácii zvratkov s následnou poruchou prevzdušnenia pľúcneho tkaniva (atelektáza) alebo rozvojom aspiračného zápalu pľúc,“ približuje nástrahy požívania alkoholu u mladistvých primár.

Ďalšou, nie menej závažnou problematikou, sú úrazy. „Či už to sú úrazy pri športe, turistike, kúpaní, musíme zasa zdôrazniť, že požitie drog alebo alkoholu je často pridruženou podmienkou vzniku úrazov pri skokoch do vody alebo dokonca utopení. Dopravné úrazy, napríklad na bicykloch a kolobežkách, sú doménou väčších detí,“ približuje primár. Malé deti bývajú tiež

účastníkmi dopravných nehôd, kedy vznikajú poranenia zrazením motorovým vozidlom pri vbehnutí do jeho jazdnej dráhy. „Zorné pole malých detí je oproti dospelým zúžené, a preto si prichádzajúci dopravný prostriedok často nevšimnú. Deti sú, samozrejme, tiež účastníkmi automobilových nehôd so závažnými, niekedy smrteľnými úrazmi,“ vysvetľuje MUDr. Tkáč.

Nemali by sme zabudnúť ani na možné alergické reakcie pri kontakte s rastlinami, požívaním potravy, alebo poštipaní hmyzom, kde niekedy hrozí aj rozvoj zápalového procesu s nutnosťou užívania antibiotík. V tejto problematike je samostatnou jednotkou pohyzenie kliešťom s možnosťou prenosu infekcie, najčastejšie vznikom boreliózy.

„Problematika tejto kapitoly pediatrie je značne široká a takto nakrátko sa nedá obsiahnuť všetko. Rodičia detí by mali mať stále na zreteli dostatočné poučenie detí a upozornenie na možné riziká. Deti,

ktoré nie sú samostatné, by mali byť stále pod dohľadom rodičov alebo zodpovedných starších súrodencov,“ dodáva na záver primár detského oddelenia levočskej nemocnice, MUDr. Martin Tkáč. (mpá)

Zabojujú o CE ZA AR

Recepcia v nových priestoroch Nemocnice AGEL Levoča je prihlásená v prestížnej súťaži oceňovania architektonických diel CE ZA AR 2022. Autorkou projektu je autorizovaná architektka Ing. arch. Mgr. Art. Stanislava Slaninová Hollóvá. Cieľom projektu bolo vytvoriť moderný, čistý a svieži priestor recepcie. Koncept štruktúry je hra trojuholníkových dielcov vo všetkých smeroch, výškach a hrúbkach. V rozhovore autorka uvádza základné postupy pri vytváraní architektonických diel a čo bolo pre ňu pri vytváraní diela výnimočné.

**ŠKODA
HORAL
MTB MARATÓN
2022**

PRIHLÁSTE SA
NA WWW.SBOT.SK A VYHRAJTE ŠKODA ENYAQ IV
NA TÝŽDEN A MNOŽSTVO SUPER CIEN

13.8.

HORAL KREJZI 102 km
HORAL LEJZI 58 km
HORAL SENZI 47 km
HORAL ÍZI 32 km
Family HORAL DEJZI 17 km
e-bike HORAL SENZI 47 km

Informácie o ŠKODA BIKE OPEN TOUR nájdete na:
We Love Cycling.sk/sbot ŠKODA Financial Services
Over: Ližng, Poserien, Mobilita.

ŠKODA BIKE OPEN TOUR 2022

Maratóny šetrné k prírode. Všetky preteky ŠBOT patria do série Slovenského pohára XCM.

Alto Slovakia, MESTO SVIT, NORWIT, TERNOM Tervakoski, a.s., ECO CLEVER, DIXI, NUTREND, ŠKODA BIKE OPEN TOUR 2022

45. ročník „Mundiál-u“

Druhá sobota v júli patrí v Batizovciach futbalovému sviatku „Mundiál“. Tohto roku sa uskutočnil už 45. ročník, kde si futbalové mužstvá zložené z hráčov, ktorí bývajú alebo pochádzajú z Batizoviec, oženili sa tu, prípadne si obliekajú alebo v minulosti si obliekali batizovský dres, zmerali svoje sily. Výnimku mali len hráči z družobnej obce Zeleneč, okres Trnava. Tento rok ho svojou účasťou poctilo desať mužstiev. Konkurenta v boji o titul nenašiel Amstel a s doterajšími trinástimi triumfami jednoznačne kraluje i historickému rebríčku. Za ním sa umiestnil AC Duchna Zeleneč a tretie miesto obsadilo mužstvo Grizzly. Najlepším hráčom sa stal Ján Levocký ml. (Borussia), najlepší strelec Jozef Fabián (Grizzly) a najlepší brankár Peter Hutník (Grizzly). Mundiál nie je iba o výsledkoch, ale je časom, kedy sa ľudia, niekedy aj po rokoch, stretnú a bavia sa futbalom. Tešíme sa, že ani po toľkých rokoch nevyhasla pôvodná myšlienka zakladateľov turnaja a rok čo rok sa na ihrisku stretne v plnom nasadení takmer celá dedina. (sch)

Beh SNP

v Liptovskej Tepličke

Horský maratón 48 km, polmaratón 21 km, jedináčka 11 km a detské, juniorské trate sú 27. augusta 2022 pripravené v rámci 5. ročníka Behu SNP v Liptovskej Tepličke. Beh sa uskutoční v nádhernej prírode Nízkych Tatier. V rámci sprievodného programu sú pripravené animácie, program pre deti a stánky sponzorov. Podrobné informácie a registráciu nájdete na www.behsnp.sk.

Na Malý štrbský maratón sa opäť vrátilo viac ako 560 športovcov Zvítazil Keňan Geoffrey Chege

Vietor, slnko aj dážď si v nedeľu 10. júla 2022 do podtatranskej obce Štrba prišlo užiť 567 bežcov zo siedmich krajín. Na štart 44. ročníka Malého štrbského maratónu sa opäť postavili kvalitní keňskí bežci aj množstvo detí. Naposledy sa podujatie v celom programe uskutočnilo pred pandémiou v roku 2019, kedy okrem účasníckeho rekordu 821 bežcov prekonal Keňan Simon Kamau Njeri s časom 1:39:33 h 20 rokov starý rekord Ukrajjinca Oresta Babyaka. Členovia rakúskeho klubu Run2Gether, ktorý reprezentuje aj Njeri, sa vrátili pod Tatry, aby sa opäť pokúsili prepísať historické tabuľky.

Geoffrey Githuku Chege, víťaz z rokov 2016 a 2018 a jeho krajan Gilbert Kiprotich Kemoi, ktorý v roku 2017

ovládol stupeň víťazov na jubilejnom 40. ročníku, ukázali svoje kvality hneď po štarte a od začiatku si vytvárali náskok. Po prebehnutí obcou Suňava sa Chege začal svojmu krajanovi vzdialovať a na obrátke v Liptovskej Tepličke v čase 0:51:41 hod. mal už od Kemoi-a náskok viac ako dve minúty. S časom 1:01:05 na obrátke dobehli spoločne traja Slováci Erik Repák, Jozef Urban a Tomáš Kopčík a takmer 4 minúty po nich obrátkou prebehla aj najrých-

lejšia žena Iveta Furáková. Cestou späť do Štrby sa už bežci museli vysporiadať aj so silným dažďom. Geoffrey Githuku Chege svoj náskok zvýšil o ďalšie tri minúty, no na traťový rekord a ani svoj osobný rekord z roku 2016 mu to nestačilo. Cieľom prebehol v čase 1:41:44 h. Gilbert Kiprotich Kemoi z rovnakého klubu Run2gether sa umiestnil na druhom mieste s časom 1:47:54 h. Svoj osobný rekord si vylepšil Erik Repák z BKO Vyšná Myšľa, ktorý s časom 1:54:13 h obsadil tretie miesto. Pod dve hodiny sa dostalo 8 bežcov, medzi nimi aj rodák zo Štrby Tomáš Gemza s časom 1:59:23 h. Medzi ženami bola najrýchlejšia Iveta Furáková z klubu ŠK Detva v pohybe, ktorá zvítazila s časom 2:07:18 h. Minuloročná víťazka Hana Vičarová (ČR, Fénix Sport Blansko)

obsadila s časom 2:10:25 h druhé miesto a v čase 2:14:23 h dobehla tretia Monika Kubáková (TJ Obal Servis Košice). Ženský rekord 01:54:21 z roku 2000 drží aj naďalej česká atlétka Alena Peterková. 31 kilometrovú trať tento rok odbehlo 114 bežcov a v aktualizovaných historických tabuľkách sa od prvého ročníka nachádza spolu už 2 290 maratónco.

Organizátori opäť pripravili aj 10 kilometrovú trať okolo zaniknutej stredovekej osady Šoldov. Tú tentokrát absolvovalo 176 bežcov a 54 nordic walkerov. Medzi bežcami boli najrýchlejší Henrich Hasch (35:13 min., Run For Fun), Pavol Orolín (35:36 min., Tatrigoat SLOVAKIA) a Lukáš Kubička (36:07 min., AK ZTS Martin). Najrýchlejšie ženy boli Paulína Bednárová (43:18 min., Bratislava), Veronika Hnatová (44:27 min., Active life team) a Natália Belovičová (44:34 min., Kovalchuk team).

Preteky v severskej chôdzi sú zaradené aj do nového Slovenského pohára Nordic Walking a desiatku najrýchlejšie absolvovali Viktor Lapšanský (1:09:25 hod. NW Stará Lubovňa) a Jana Koyárová (1:12:53, ŠK Štrba). Čas medzi štartom a dobehom prvých pretekárov na 10 a 31 km tratiach vyplnili preteky mládeže. Na tratiach od

50 metrov po 2,5 kilometra spolu súťažilo 223 detí a každý si z cieľa odniesol detskú účastnícku medailu a malý balík sladkých odmien. Aj starší bežci si domov okrem nových zážitkov odniesli niekoľko suvenírov. V štartovom balíku si našli jedinečné účastnícke tričko, v cieľi získali účastnícku medailu, bohaté občerstvenie a spoločne mohli diskutovať pri obede alebo vo fanzóne a po spracovaní všetkých médií si budú na webe môcť pozrieť výsledky s cieľovým videom a stiahnuť účastnícky diplom. Divákovi sprevádzala program ľudová hudba, moderátor a prvýkrát mohli sledovať výsledky z medzičasu a cieľa aj na veľkoplošnej obrazovke.

Po vyhlásení výsledkov bola vyžrebovaná aj divácka tombola. Organizátorom MŠM je Obec Štrba, Obec Liptovská Teplička, Športový klub Štrba, Oblastná organizácia cestovného ruchu Vysoké Tatry a viac ako stovka dobrovoľníkov prevažne z obce Štrba, ktorá sa pod vedením organizačného výboru MŠM na tieto preteky pripravuje niekoľko mesiacov. Podujatie je realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky a s finančnou podporou Prešovského samosprávneho kraja. Vysokú úroveň pretekov sa darí udržať aj vďaka výraznej podpore množstva partnerov zo súkromného sektora.

Organizačný výbor MŠM

PODTATRANSKÝ KURIÉR
Spoločensko - ekonomický občasník
Vydavateľ:
Podtatranský kuriér, s. r. o.,
Kysucká 3416/27,
05801 Poprad
IČO: 462 859 03,
Majiteľka a inzercia:
Janka Hriňáková
0903 608 499
marketing@podtatransky-kurier.sk

Redakcia:
Zodpovedná redaktorka:
PhDr. Ľudmila Rešovská
Redakcia: 0905 348 487
e-mail: novykurier@gmail.com,
redakcia@podtatransky-kurier.sk,
web:
<http://www.podtatransky-kurier.sk>

Tlač: ROTAPRINT, spol. s r. o.,
Barčianska 68, Košice
MK SR: EV 4442/11
ISSN: 1338-5402

